

havde en langt større Udfræknings end Bager- nes nogenfunde have havt, nagtet disse ofte nok have ansøgt om at faae de samme Ret- tigheder. Der gjaldt saaledes navnlig den Bestemmelse, at der ikke maatte sælges dansk Æ her i Byen fra Udsalgssteder, uden at det var taget fra Bryggerierne, ligesom ogsaa det Samme var Tilfælde i en stor Omkreds om Kjøbenhavn. Dette gjaldt aldrig for Ba- gerne, og der er aldeles Intet til Hin- der for, at Bagerne, i hvilken som helst Kjøb- stad eller endog paa Broerne, kunde bage og lade det udsælge her af de dertil Berettigede. Der kan faa meget mindre udledes Noget af hvad der i 1805 passerede med Hensyn til Bryggerierne til Bedømmelse af nærværende Sag, idet Udkastet slet ikke gaaer ud paa at ophæve Bagerlauget, hvorimod i 1805 blev Bryggerlauget ophævet, og som det ganske utvivl- somt fremgaaer af Alt, hvad der passerede i 1805, at den store Erstatning, som dengang udbetal- tes til Bryggerne, væsentligt blev betalt i An- ledning af en Contractis Ophævelse, og at Øvertagelsen af de Pensioner, der dengang paa- hvilede Bryggerlauget til forskjellige Personer, var den eneste tilstaaede Erstatning for Lau- gets Ophævelse, hvilken Hs. Majestæt derhos kun tilstod Lauget som en speciel Naade mod samme. Dette er udtalt i den Forestilling, som i den Anledning blev vedlagt. Det hedder deri, at Bryggerne have erklæret, at de vilde modtage det dem gjorte Tilbud af 400,000 Rbd. for Ophævelsen af den med det Kongelige Admi- raltets- og Commissariats-Collegium i 1768 indgaaede Contract. De havde nemlig den- gang den Contract, at Kongen skulde levere Bryggerlauget Byg for en fast, meget lav Priis, og var forpligtet til at kjøbe Æ til Flaaden for en meget høi Priis. Derpaa til- føies der, at der ligeledes senere var udkommet to Skrivelser fra Bryggerlaugets Ølbermand, at en stor Pluralitet af Interessenterne havde anseet det som en Følge af Forholdene, at Lau- get ophævedes til den Tid, Kongen bestemte det, hvorhos der tilføiedes, at det vilde ind-

skyde sig under Kongens Naade, om ikke Kon- gen vilde overtage de Pensioner, som hvilede paa Lauget, og Øvertagelsen af disse Pensioner, det var den eneste Erstatning, som blev udredet for Laugets Ophævelse. Statskassen antog sig istand dertil, fordi der blev gjort en Berægning, hvorefter der vilde vindes saa meget ved Ophævelsen af Contracten, at man godt kunde overtage denne Pensions-Øvrde, som dog successtve vilde aftage. Jeg holder mig derfor forvisset om, at, dersom Bagerlau- get ikke skulde have større Erstatning end Bryg- gerlauget fik for dets Ophævelse som Laug i 1805, naar alle Forhold vel overveiedes, og der blev taget de Hensyn, som bør tages, da vil der ikke blive Tale om at udrede nogen Erstatning. Jeg skal tillade mig at bemærke, at det er en mærkelig Misforstaaelse eller et forunderligt Udtryk, naar man siger, at Bryggergaardene havde deres Ret ved en Lov, der var næsten „samtidigt“ med den, hvorved Bagerlauget havde faaet sine; nei! Bryggerlauget var allerede ordnet ved Slutningen af det 17de Aarhundrede, og det var først 1739, at Ba- gerlauget fik sine Bestemmelser. Dette kan man dog paa ingen Naade falde samtidigt. Bryggerlauget er en gammel Institution her i Staden, der tidligere har havt meget væsentlige Rettigheder. Der findes imidlertid for Aar- hundreder siden Spøer til, at Bagerne have havt lignende Rettigheder. Der findes saaledes fra 1665 et eksklusivt Monopol, som blev til- staaet en vis Poul Meyer til at anlægge et Bageri i Nyboder, men det er senere bort- faldet, uden at det sees paa hvad Naade det er skeet, men et almindeligt Monopol har Bagerlauget aldrig havt.

Rettelser.

Nr 123 Sp. 1948 L. 29: „Kunstværf“ læs: „Kobberstif“.
— 124 — 1970 L. 6 f. o: „forbigaaende“ læs: „fore- byggende“.